

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

8YÈM ANE

HAITIAN CREOLE EDITION
SCIENCE-GRADE 8
INTERMEDIATE LEVEL
WRITTEN TEST

NIVO ENTÈMEDYÈ

EGZAMEN SYANS

EGZAMEN EKRI

JEN 2005

Non elèv la _____

Non lekòl la _____

Egzamen sa a ap evalye konesans ou an syans. Egzamen sa a gen de (2) pati. Toulède pati sa yo nan ti liv sa a.

Premye Pati a gen 45 kesyon ochwa. Ekri repons pou kesyon sa yo sou yon fèy papye apa. Itilize yon kreyon nimewo de (2) sou fey repons lan.

Dezyèm Pati a gen 35 kesyon san chwa. Ekri repons ou yo pou Dezyèm Pati a nan espas yo bay pou sa nan ti liv la.

Ou kab itilize yon kalkilatris pou w reponn kesyon egzamen an si ou vle.

W ap gen dezèdtan pou w reponn kesyon ki nan egzamen an.

PA OUVRI LIV EGZAMEN AN TOUTOTAN OU PA GEN PÈMISYON SIVEYAN AN.

ESPLIKASYON

Gen 45 kesyon nan Premye Pati egzamen sa a. Apre chak kesyon gen kat repons ki gen nimewo 1 – 4. Li chak kesyon ak anpil atansyon. Deside kiyès nan repons ochwa yo ki bon repons lan. Nan fèy apa kote pou ekri repons lan, make repons ou sou ranje ki gen ti sèk pou chak kesyon yo. Nwasi ti sèk ki gen menm nimewo ak repons ou chwazi a.

Li egzanp ki la a:

Egzanp
Latè resevwa pifò pati nan limyè l nan
(1) etwal yo
(2) Solèy la
(3) Lalin nan
(4) lòt planèt yo

Repons ki kòrèk la se **Solèy la**, ki se repons nimewo **2**. Sou fèy pou make repons ou an, gade bwat ki montre ranje ki gen ti sèk pou repons pou kesyon ki nan egzanp lan. Kòm se chwa nimewo **2** a ki repons ki bon pou kesyon nan egzanp lan, se ti sèk ki gen nimewo **2** a ki nwasi.

Reponn tout kesyon nan Premye Pati a menm jan an. Nwasi yon sèl ti sèk pou chak kesyon. Si w ta vle chanje repons ou a, efase premye ti sèk ou te nwasi a byen efase, epi nwasi ti sèk ou vle kòm repons lan.

Ou p ap bezwen fèy bouyon. Ou kab sèvi ak paj ti liv sa a kòm bouyon.

Ou kab sèvi ak yon kalkilatris, si w ta bezwen youn.

Lè yo di w kòmanse, vire paj la epi kòmanse ak kesyon nimewo 1. Fè anpil atansyon epi reponn tout kesyon ki nan Premye Pati a.

Lè w ta fini Premye Pati a, al nan Dezyèm Pati a toudwat. Reponn tout kesyon ki nan Dezyèm Pati a.

Premye Pati

1 Ki deklarasyon ki pi byen eksplike poukisa Solèy la ak Lalin nan parèt apeprè menm gwosè nan syèl la?

- (1) Solèy la ak Lalin nan gen menm dyamèt.
- (2) Lalin nan pi laj nan dyamèt e li pi lwen Latè a pase Solèy la.
- (3) Lalin nan pi piti nan dyamèt e li pi pre Latè a pase Solèy la.
- (4) Solèy la ak Lalin nan menm distans de Latè a.

2 Chema pi ba a montre kat faz Lalin yo obsève pandan mwa Jiyè.

Premye
katye
8 Jiyè

Plenn
lin
16 Jiyè

Dènye
katye
24 Jiyè

Nouvèl
lin
31 Jiyè

Nan ki dat Nouvèl lin nan ap parèt?

- (1) 5 Out
- (2) 10 Out
- (3) 19 Out
- (4) 29 Out

3 Pousyè ak sann k'ap antre nan atmosfè a akòz eksplozyon volkanik yo ka afekte Latè nan

- (1) aktivite mare
- (2) fòm òbital
- (3) tan ak klima
- (4) wotasyon ak revolisyon

4 Sifas Latè a kouvari ak yon kouch dlo ki relativman fen ki rele

- (1) kwout
- (2) manto
- (3) idwosfè
- (4) atmosfè

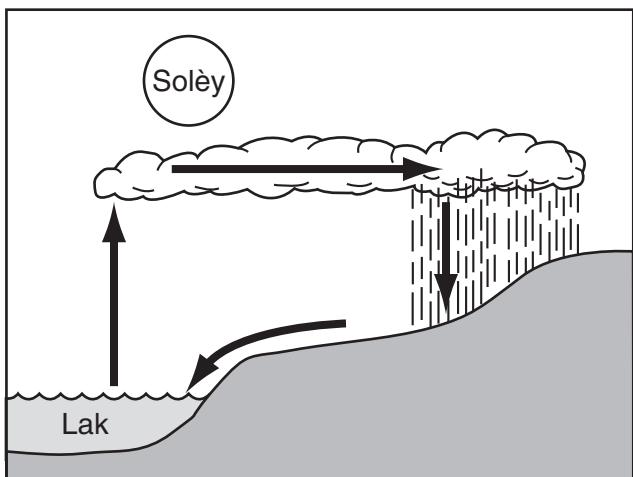
5 Mouvman kwout Latè a sou limit plak yo fè

- (1) fwon
- (2) mare
- (3) siklòn
- (4) tranblemanntè

6 Nan ki kalite wòch yo jwenn fosil an jeneral?

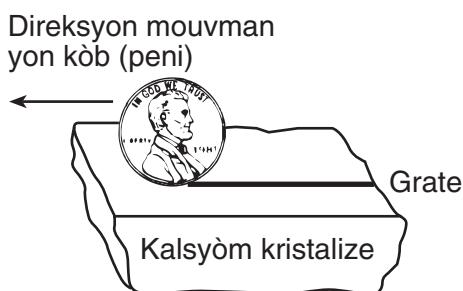
(1) inye	(3) sedimentè
(2) metamòfik	(4) volkanik

7 Ki tit ki pi byen dekri pwosè yo montre nan chema pi ba a?

- (1) Sik Petwojik
- (2) Sik Idwolojik
- (3) Tektonik Plak
- (4) Chanjman Chimik

8 Chema pi ba a montre yon peni k'ap grate sifas yon kalsyòm kristalize mineral.

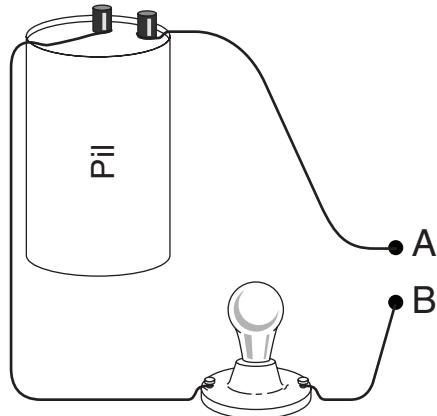

Ki pwopriyete fizik kalsyòm kristalize a y'ap teste?

- (1) tras
- (2) rezistans
- (3) pwen fizyon
- (4) reyakson ak asid

- 9 Ki ekipman k'ap pi byen separe yon melanj ranplisaj fè ak pwav nwa?

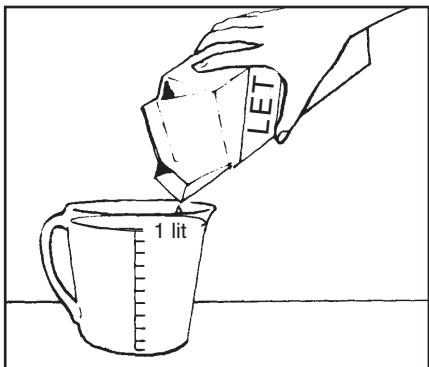
- 10 Chema pi ba a montre yon siki *enkonplè*.

Ki bagay ki tap pèmèt anpoul la limen si li te itilize pou konekte pwen A al nan pwen B?

- (1) yon bagèt an vè (3) yon peni plastik
 (2) yon monnen an metal (4) yon tas an papye

- 11 Chema pi ba a montre lèt y'ap vide nan yon tas mezi.

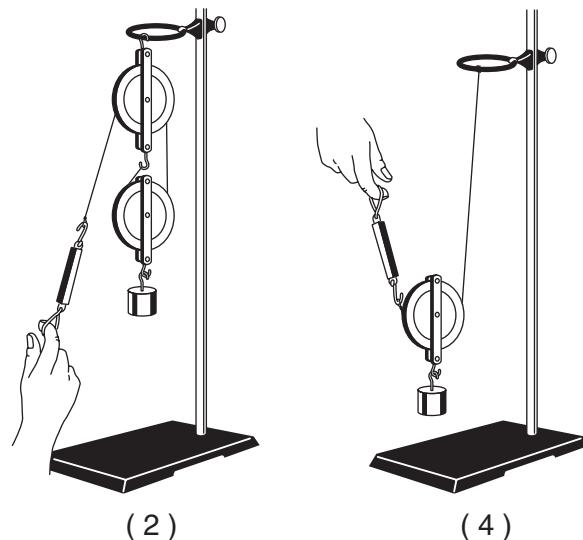
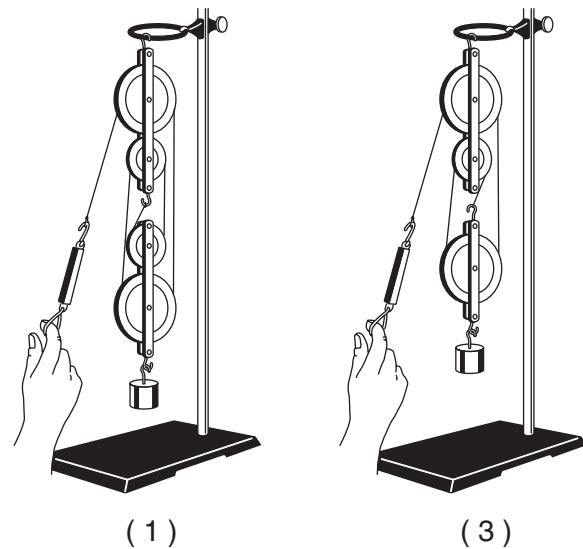

Ki pwopriyete lèt la yo ka mezire nan tas mezi an?

- 12 Yo ajoute asid idwoklorik nan yon goblè ki genyen yon moso zenk ladann. Ankonsekans, klori zenk fòme epi gaz idwojèn libere. Sa se yon ekzamp

- (1) yon reyakson chimik (3) fotosentèz
 (2) yon chanjman fizik (4) evaporasyon

- 13 Ki ilistrasyon pi ba a ki ta mande pi mwens fòs pou leve yon mas 100 gram a yon distans 10 santimèt?

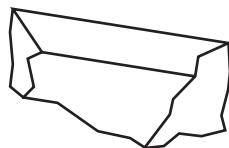

- 14 Ki modèl syantis yo itilize pou detèmine pwopriyete eleman?

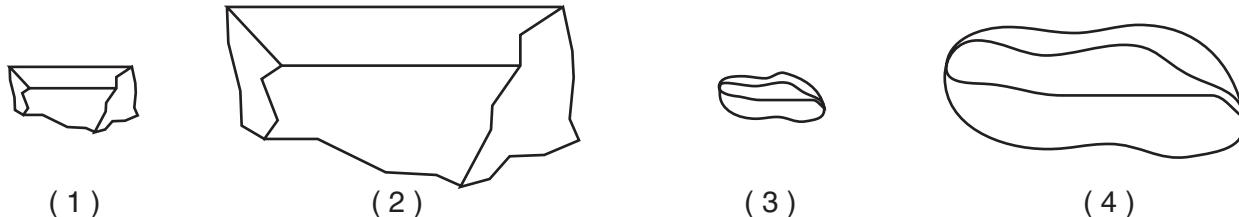
- (1) yon kare Punett (3) yon tablo jeneyaloji
(2) Tab Peryodik la (4) sik petwolojik

- ## 15 Ki resous enèji ki renouvlab?

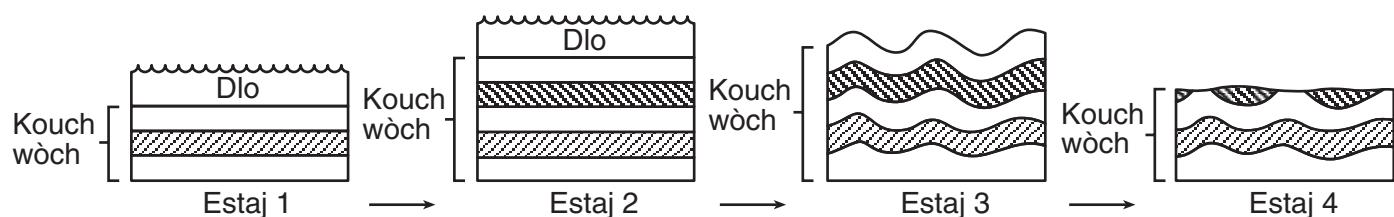
- 16 Chema pi ba yo montre gwochè orijinal ak fòm yon modèl wòch anvan yo voye li nan yon rivyè k'ap koule rapidman.

Ki chema ki pi byen montre gwochè ak fòm aktyèl wòch la ap genyen apre li ale kèk san mil nan rivyè a epi li depoze?

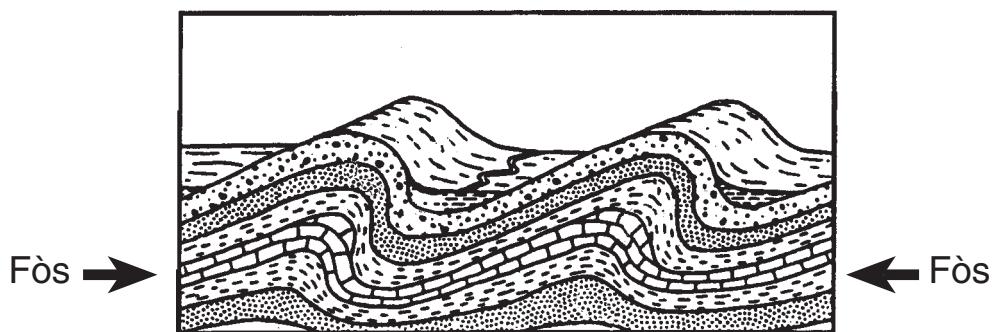
- 17 Chema pi ba a montre estaj nan devlopman yon sèten peyizaj.

Ki lè ewozyon te vin tounen pwosè ki pi dominan nan devlopman peyizaj yo montre nan estaj 4?

(1) nan estaj 1	(3) ant estaj 2 ak 3
(2) nan estaj 2	(4) ant estaj 3 ak 4

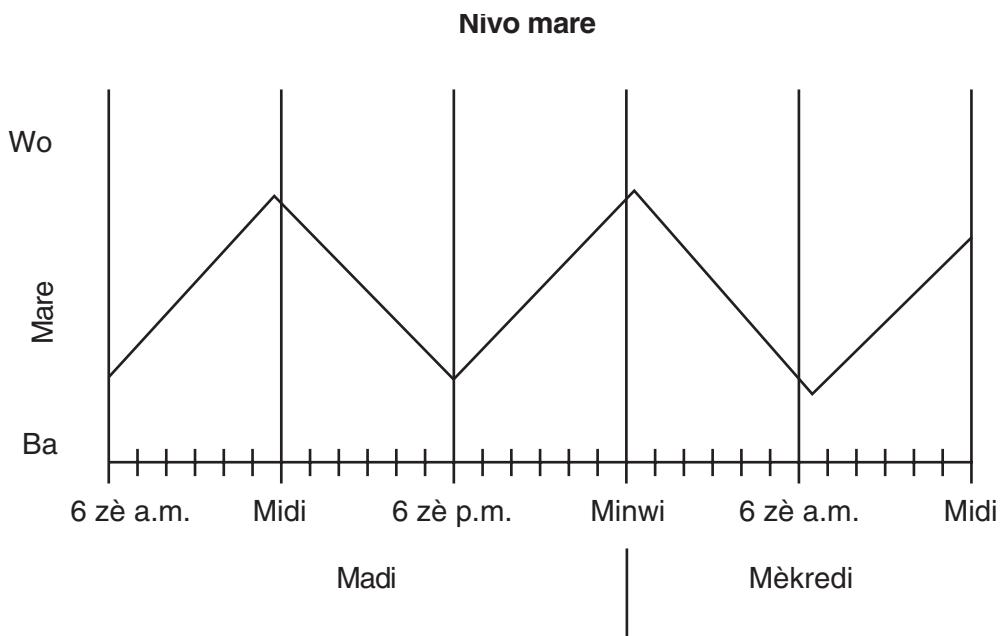
- 18 Chema pi ba a montre yon koup transvèsal kouch wòch nan kwout Latè a.

Fòs yo montre nan chema a fè kouch wòch yo

(1) fann	(3) fòme
(2) pliye	(4) elaji

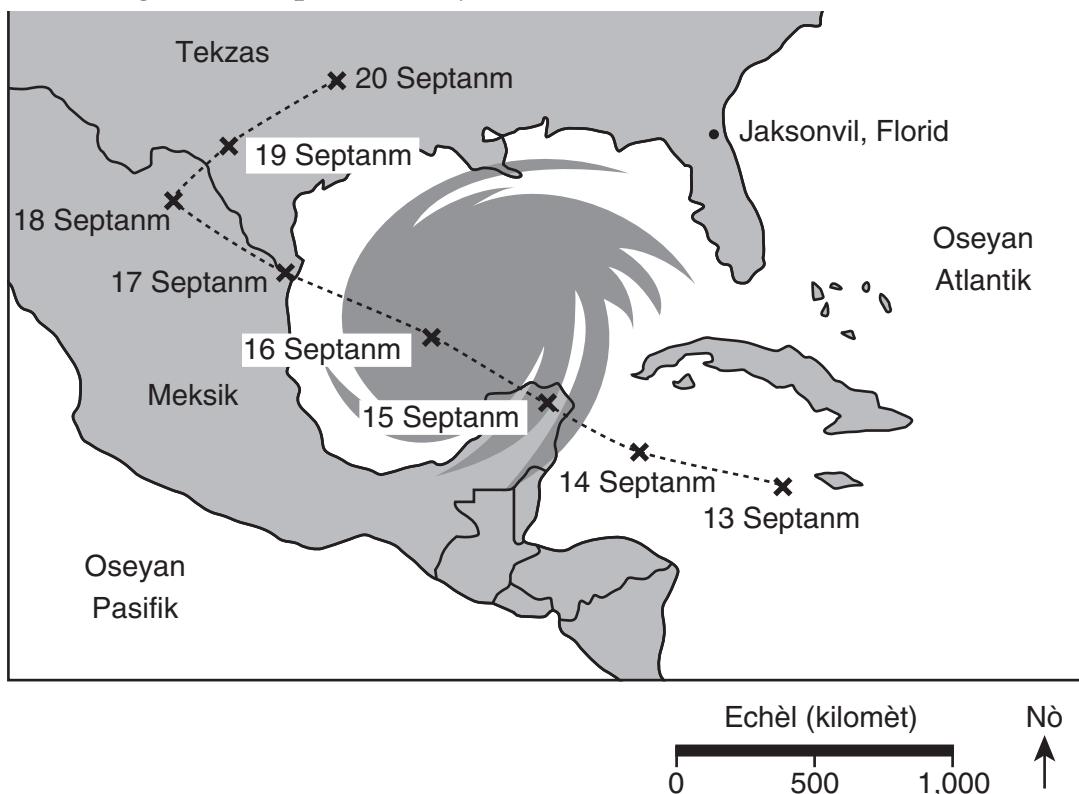
19 Graf pi ba a montre nivo mare pou de jou nan yon kote ki genyen yon oseyan.

Anviwon konbyen èdtan ki genyen ant mare wo Madi a ak premye mare wo Mèkredi a?

(1) 6 èdtan	(3) 12 èdtan
(2) 9 èdtan	(4) 18 èdtan

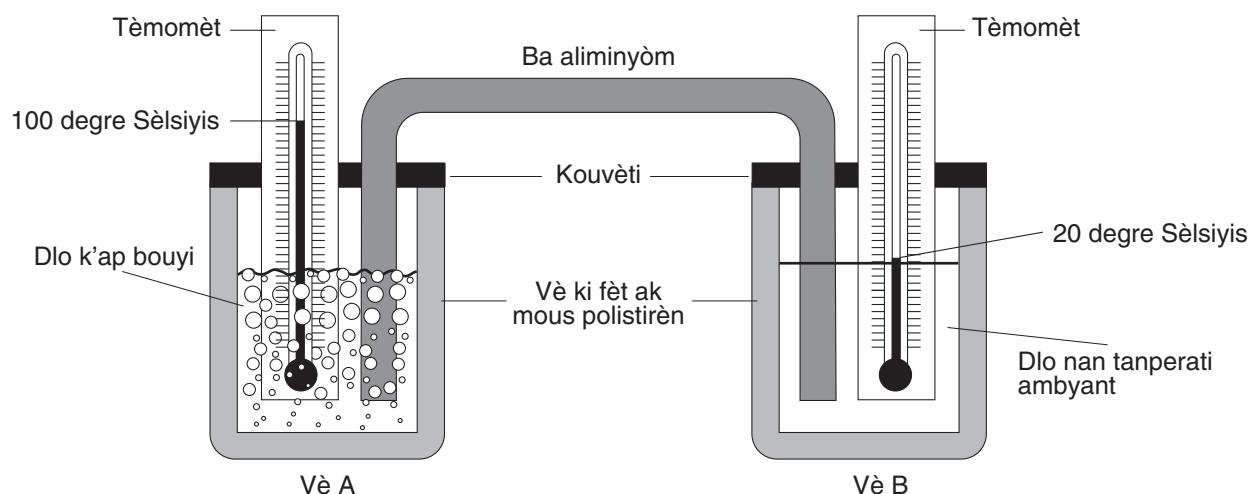
20 Kat pi ba a montre gwosè ak anprent relatif yon sèten evènman tan.

Ki evènman tan yo montre sou kat la?

(1) tònad	(3) siklòn
(2) tanpèt nèj	(4) tanpèt loraj

Baze repos ou pou kesyon 21 ak 22 sou chema pi ba a, ki montre de tas dlo ensile ki fèt ak mous polistirèn ki konekte ak yon ba aliminyòm. Tèmomèt yo montre tanperati dlo nan tas A ak nan tas B nan kòmansman yon eksperyans chalè k'ap mache.

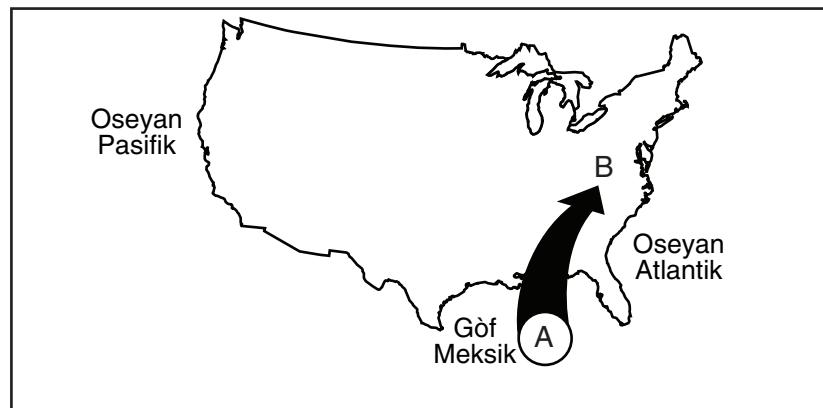
21 Nan 15 minit k'ap siv yo, ki chanjman ki ta ka pi pwobableman fèt?

- (1) Tanperati nan tas A ap diminye e tanperati nan tas B ap ogmante.
- (2) Tanperati nan tas A ap diminye e tanperati nan tas B ap diminye.
- (3) Tanperati nan tas A ap ogmante e tanperati nan tas B ap ogmante.
- (4) Tanperati nan tas A ap ogmante e tanperati nan tas B ap diminye.

22 Ki pwosè ki pi responsab pou chanjman tanperati ki pral pase?

- (1) reyònman chalè ki sòti nan dlo ki nan tas yo al nan tèmomèt yo
- (2) kondiksyon chalè anndan ba aliminyòm nan
- (3) reyònman chalè sot nan dlo ki nan tas yo al nan lè
- (4) kondiksyon chalè nan lè al nan dlo ki nan tas yo

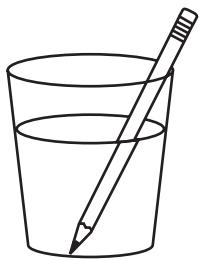
23 Kat pi ba a montre yon mas anlè ki fòme sou Gòf Meksik la nan plas A.

Yon fwa mas lè A a rive nan plas B, kondisyon tan yo nan plas B ap pwobableman vin

(1) pi cho ak pi sèch	(3) pi frèt ak pi imid
(2) pi cho ak pi imid	(4) pi frèt ak pi sèch

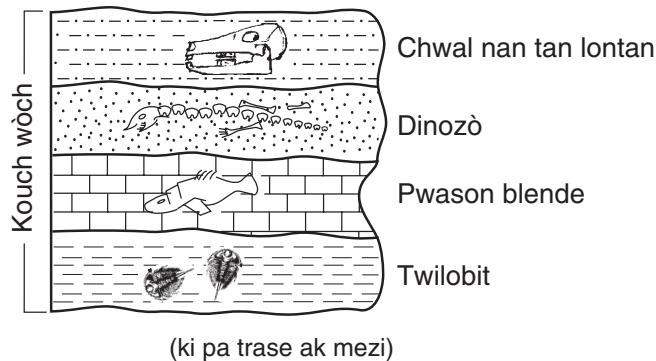
24 Chema pi ba a montre yon kreyon nan yon vè dlo.

Lè yo gade li sou kote, kreyon an parèt kase. Ki pwosè ki fè sa rive?

(1) penetrasyon	(3) refleksyon
(2) evaporasyon	(4) refraksyon

25 Koup transvèsal pi ba a montre fosil ak kouch wòch kote yo soti yo. Mouvman kristal pa deplase kouch wòch yo.

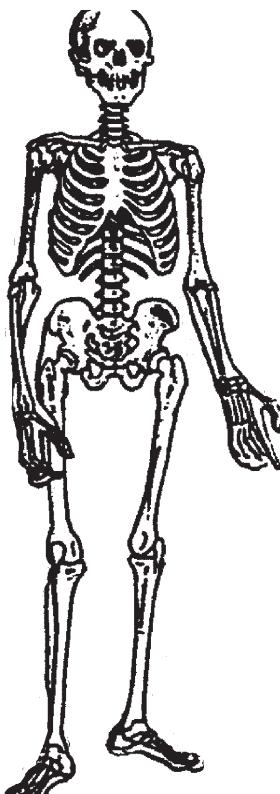
Ki fosil yo konsidere ki pi gramoun nan koup transvèsal yo montre a?

(1) pwason blonde	(3) chwal nan tan lontan
(2) dinozò	(4) trilobit

26 Plizyè plant tomat grandi anndan yon kay toupre yon fenèt ki plen solèy. Plant yo resevwa dlo ak angrè epi yo rete sou apyi fenèt la. Sa k'ap pwobableman rive?

- (1) Pifò nan fèy yo sou fenèt la ap fane e ap mouri.
- (2) Rasin plant yo ap grandi anwo sot nan tè a.
- (3) Gout dlo ap rasanble sou fèy yo ki pa fè fas fenèt la.
- (4) Tij la ap koube lan direksyon fenèt la.

27 Chema pi ba a montre yon sistèm kò moun.

Bay de nan fonksyon sistèm kò sa a fè?

(1) pwoteje ak sipòte kò a
(2) pwodi ak transpòte oksijèn anndan kò a
(3) pwodi ak elimine fatra (dechè)
(4) kontwole ak koòdine aktivite yo nan kò

28 Fonksyon prensipal sistèm dijestiv moun se pou

(1) dekonpoze manje pou abzòsyon nan san an
(2) echanje oksijèn ak dyoksid kabòn nan poumon yo
(3) libere enèji nan sik anndan selil yo
(4) pote aliman bay tout pati nan kò a

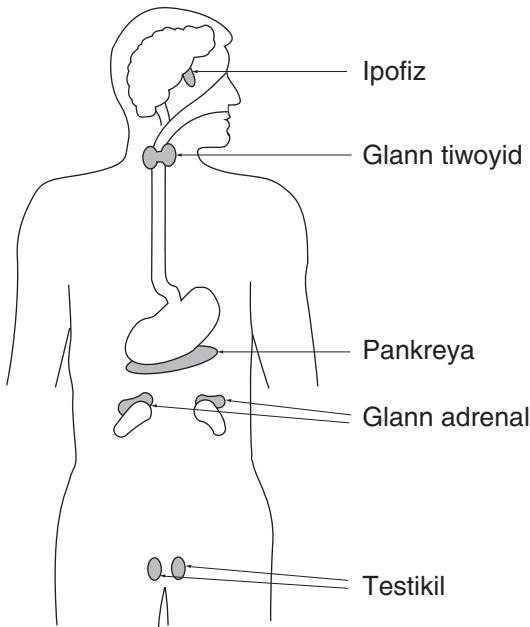
29 Ki sekans ki klase nivo òganizasyon nan kò moun sot nan pi senp ale nan pi konplike?

(1) sistèm ògàn → tisi → selil → ògàn
(2) tisi → selil → ògàn → sistèm ògàn
(3) ògàn → sistèm ògàn → tisi → selil
(4) selil → tisi → ògàn → sistèm ògàn

30 Ki twa sistèm nan kò moun ki fonksyone ansanm pou mouvman ak pou kontwòle pati yo nan kò a?

- (1) nève, skeletik, ak miskilè
- (2) miskilè, andokrinyen, ak ekskretwa
- (3) dijestif, ekskretwa, ak repwodiktif
- (4) sikilatwa, andokrinyen, ak respiratwa

31 Ògan ki make yo nan chema pi ba a fè pati nan ki sistèm kò moun?

(1) respiratwa	(3) dijestif
(2) andokrinyen	(4) sikilatwa

32 Yo ka jwenn prèv ke bagay k'ap viv evolye pandan anpil santèn milyon ane nan

- (1) patikil ki nan lè a
- (2) wòch ki gen fosil
- (3) wonn nan pyebwa ki koupe resamman
- (4) pwodi chimik nan cheve moun

33 Disparisyon yon espès ap pi pwobableman rive akòz

- (1) evolisyon
- (2) migrasyon
- (3) repwodiksyon selektif
- (4) chanjman lan anviwonman an

Baze repons ou pou kesyon 34 ak 35 sou chema pi ba a ki montre yon modèl ereditè moun.

	<i>A</i>	<i>A</i>
<i>a</i>	<i>Aa</i>	<i>Aa</i>
<i>a</i>	<i>Aa</i>	<i>Aa</i>

KLE
A = Pelye dwat (siperyè)
a = Pelye ak yon pwent (resesif)

34 Paran ki genyen jèn *aa*

- (1) ta dwe dominan
- (2) genyen yon pelye dwat
- (3) genyen yon pelye ak yon pwent
- (4) ka genyen yon pitit *AA*

35 Chema yo montre a rele

- (1) kare Punnett
- (2) tablo jeneyaloji
- (3) kle dikotòm
- (4) òganigram

36 Kèk kalite pwason viv pifò nan lavi yo nan dlo sale men yo ponn ze yo nan dlo dous. Kapasite yo pou yo siviv nan anviwònman diferan se yon ekzanp

- (1) adaptasyon
- (2) estaj devlopmantal
- (3) yon abitid
- (4) repwodiksyon selektif

37 Ki ekzanp ta gen rezulta nouvo selil ki pi diferan pase selil paran yo?

- (1) selil levi k'ap divize fè nouvo selil
- (2) selil bakteri k'ap divize fè nouvo selil
- (3) selil po k'ap divize pou pwodi plis selil po
- (4) selil spèm ak selil ze k'ap ini pou pwodi selil ze ki fètilize

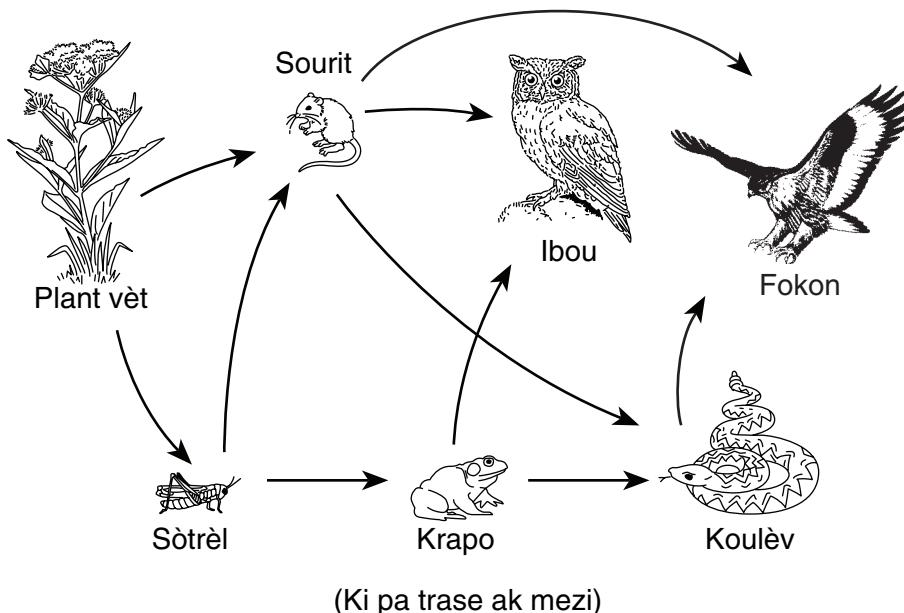
38 Tab pi ba a montre sentòm kèk maladi ki lakòz mikwòb.

Maladi	Sentòm
botilis	vomisman, doulè lestomak, tous, feblès miskilè, twoub pou wè
nemoni	enflamasyon poumon, fyèv, souf kout, likid nan poumon
fyèv tifoyid	ti bousòl wouj, gwo lafyèv, senyen nan entesten
tetanòs	kontraksyon san kontwòl misk volontè yo

Ki de maladi ki nan tab la ki kapab afekte sistèm dijestif la?

(1) botilis ak fyèv tifoyid	(3) tetanòs ak nemoni
(2) botilis ak nemoni	(4) tetanòs ak fyèv tifoyid

Baze repons ou pou kesyon 39 ak 40 sou chema pi ba a, ki montre yon chèn manje ki pa konplè.

39 Konbyen òganis nan chèn manje sa a ki manje sourit?

(1) 5	(3) 3
(2) 2	(4) 4

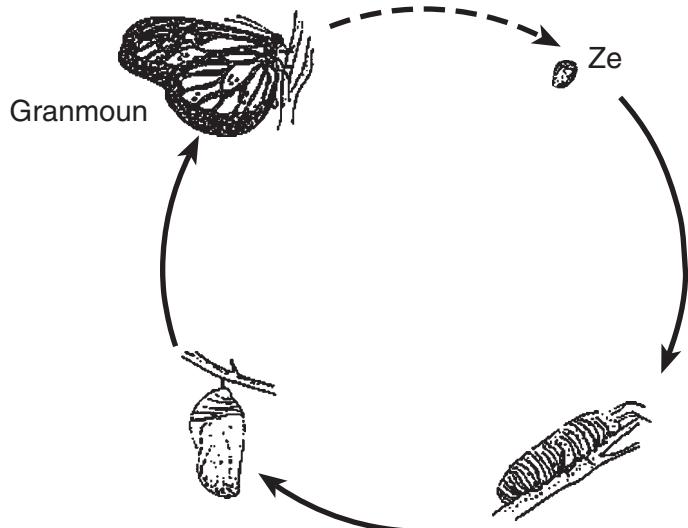
40 Ki gwooup òganis ki pa nan chèn manje sa a?

(1) kanivò	(3) omnivò
(2) èbivò	(4) dekonpozè

41 Kwasans ak reparasyon nan òganis ki gen anpil selil se rezulta

(1) ekskresyon	(3) divizyon selil
(2) lokomosyon	(4) dekonpozisyon

42 Chema pi ba a montre chanjman yon papiyon sibi pandan li devlope, sòti nan yon ze vin tounen granmoun.

Ki pwosè ki ilistre nan chema a?

(1) mitasyon	(3) jèminasyon
(2) fotosentèz	(4) metamòfoz

43 Ki obsèvasyon ou fè nan yon plant ki sipòte enferans ke fotosentèz ka fèt?

(1) yon sant fò ak dous
(2) yon teksti sèch ak di
(3) yon koulè vèt
(4) yon tij lis

44 Popilasyon k'ap viv nan yon kote fòme yon

(1) kominote	(3) abita
(2) sistèm	(4) espès

45 Ki sitiyasyon ki pi bon ekzamp sisesyon ekolojik?

(1) Yon òganis siviv yon sezon ivè difisil.
(2) Popilasyon nan yon rejon rete menm jan.
(3) Yon espès ranplanse yon lòt espès nan yon ekosistèm.
(4) Chak nan plizyè espès yo itilize menm valè resous.

Dezyèm Pati

Direksyon (46–80): Anrejistre repons ou yo nan espas yo bay nan livrè tès sa a.

Baze repons ou pou kesyon 46 jiska 48 sou enfòmasyon ak sou tab pi ba a ak sou konesans syans ou genyen.

Yon fèmye kiltive epi li vann plant ki fè flè. Plant ki vann plis yo se sa ki fè plis flè yo. Fèmye a li yon anons pou manje pou plant ki di l'ap fè plant yo grandi pi vit ak pi wo. Fèmye a prevwa ke plant ki pi wo yo ap genyen pi plis flè epi li fè eksperyans k'ap siv la pou li teste ipotèz sa a.

Yo kiltive de gwoup ki gen 10 plant nan chak gwoup nan menm kalite po ki ranpli ak menm valè tè ki menm kalite. Valè limyè solèy, tanperati chanm nan, ak valè dlo rete menm jan pou toulede gwoup yo. Yo bay gwoup A manje pou plant nan entèval ki regilye selon direksyon sou pakè a. Yo pa bay gwoup B manje pou plant.

Fèmye a obsève plant yo apre 15 semèn nan kwasans yo. Rezulta yo anrejistre pi ba a.

Tablo Done

Gwoup	Te resevwa manje plant	Wotè Mwayen (santimèt)	Nonm Mwayen Flè ki pouse
A	wi	35	18.1
B	non	28	18.2

46 Bay ipotèz orijinal fèmye a. [1]

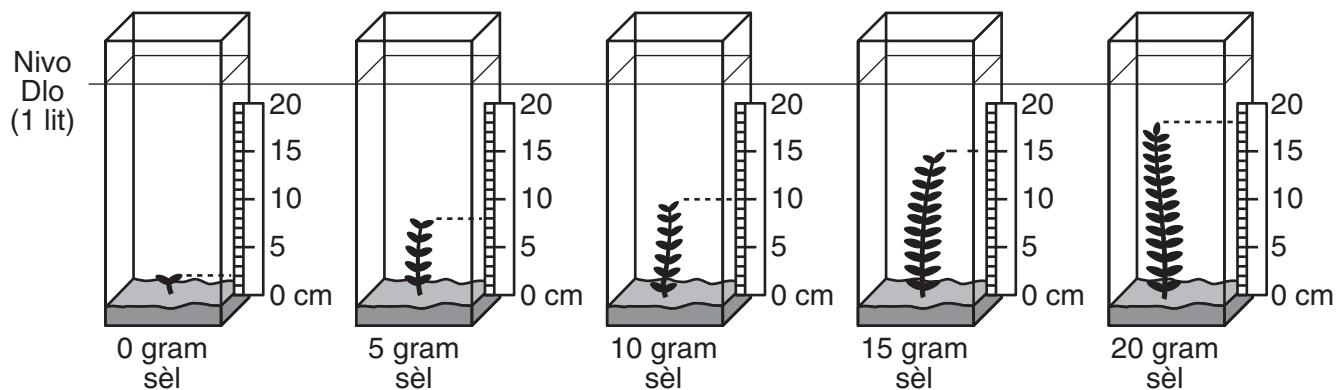
47 Baze sou rezulta eksperyans sa a, eske ipotèz fèmye a kòrèk?

Ansèkle youn: Wi Non Eksplike repons ou an. [1]

48 Eksplike poukisa valè limyè solèy, tanperati chanm nan, ak valè dlo te rete menm jan pou chak gwoup. [1]

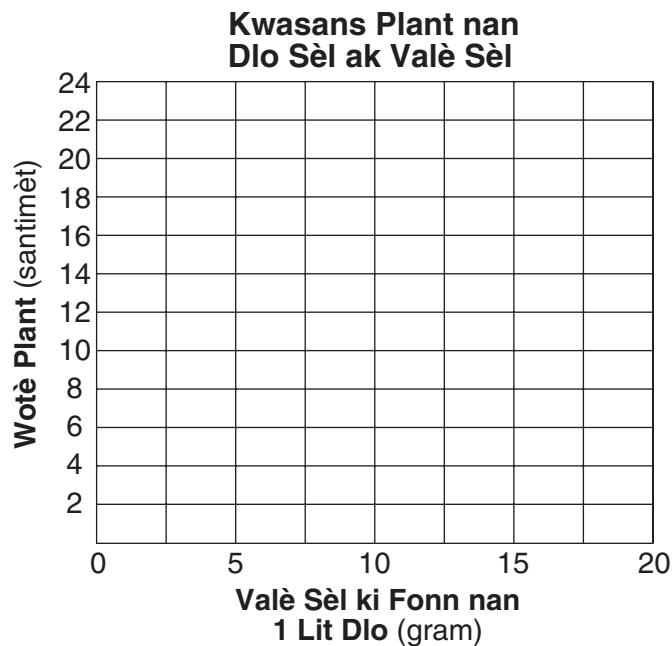
Baze repons ou pou kesyon 49 jiska 52 sou enfòmasyon ak chema pi ba yo.

Yo te kiltive plant dlo sèl ki menm espès nan tè ki nan resipyen separe ak 1 lit dlo. Tout plant yo te menm wotè nan kòmansman eksperyans lan. Yo te fonn yon valè sèl diferan nan chak resipyen jan yo montre nan chema yo. Tout lòt kondisyon te rete menm jan. Yo bay mezi pou wotè final chak plant.

49 Itilize enfòmasyon nan eksperyans elèv la pou fè yon graf ak liy sou griy pi ba a.

- a Itilize yon **X** pou make wotè final chak plant nan fen eksperyans lan. [2]
- b Relye **X** yo ak yon liy solid. [1]

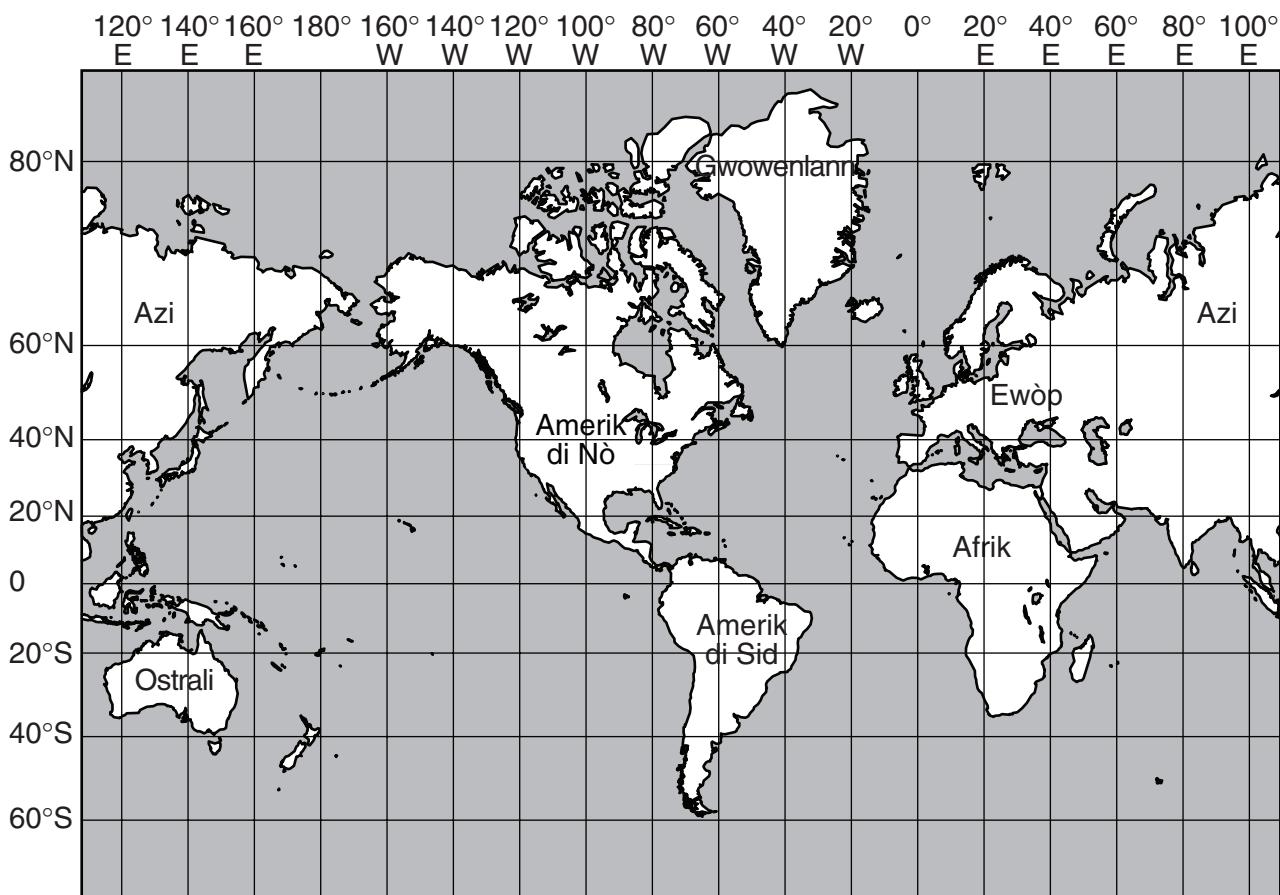
- 50 Baze sou graf ou an oubyen sou enfòmasyon yo bay la, detèmine ki wotè yo ta ka atenn pou menm kalite plant sa a si yo te kiltive li nan 1 lit dlo ak 2.5 gram sèl ladann. [1]

_____ **santimèt**

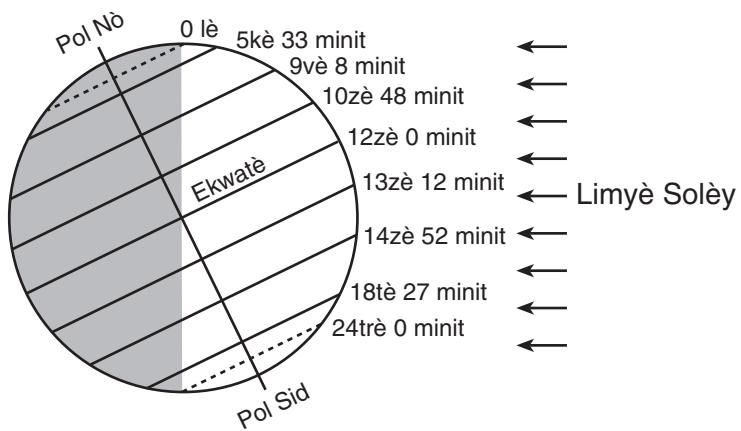
- 51 Bay *yon* konklizyon, ki baze sou enfòmasyon yo bay la, sou kwasans kalite plant nan dlo sale sa a nan yon dlo ki genyen 0 a 20 gram sèl pou chak lit. [1]

- 52 Nan eksperyans sa a, elèv la itilize plant ki menm wotè ak espès ki nan menm valè dlo. Idantifye *yon* lòt kondisyon elèv la te bezwen pou rete menm jan tou. [1]

- 53 Sou kat lemonn pi ba a, mete yon **X** kote mitan li ka reprezante pozisyon nan 40° nan Nò ak 80° nan Lès.
[1]

Baze repos ou pou kesyon 54 ak 56 sou chema pi ba a, ki montre Latè nan yon pwen nan òbit li ozalantou Solèy la. Yo montre longè limyè lajounen ki genyen nan diferan latitud nan yon jou done sou chema a.

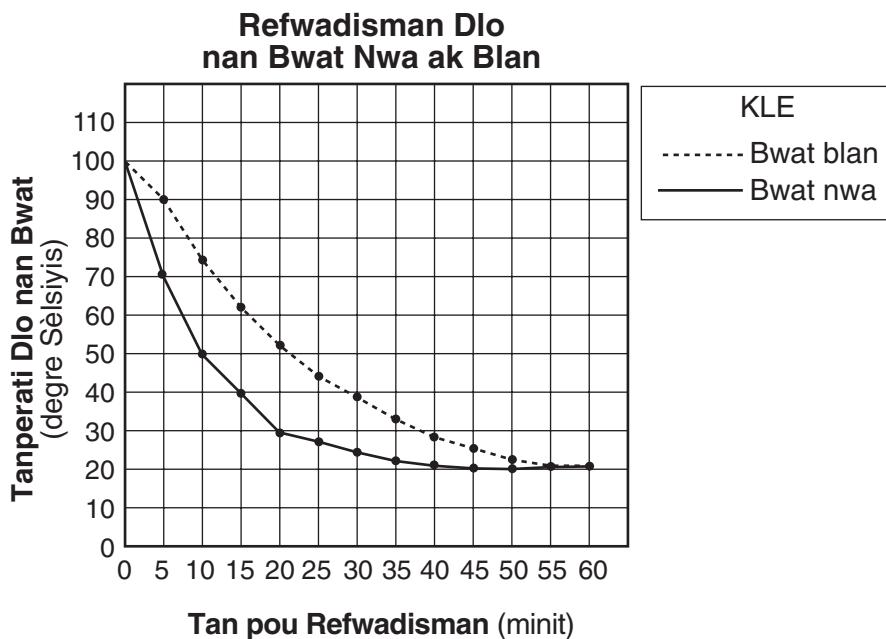

- 54 Dekri kouman chanjman nan longè limyè lajounen an chanje de Ekwatè al nan Pol Nò a nan dat yo montre a. [1]
-

- 55 Ki sezon k'ap kòmanse nan Emisfè Nò a? [1]
-

- 56 Eksplike poukisa Pol Sid la resevwa 24 trè limyè lajounen nan dat yo bay la. [1]
-
-
-

Baze repos ou pou kesyon 57 ak 58 sou graf pi ba a, ki montre rezulta yon eksperyans k'ap konpare to refwadisman de bwat menm gwosè ak menm fòm ke yo pentire diferan koulè e ke yo ranpli ak dlo ki 100 degré Sèlsiyis. Yo te kite bwat yo refwadi pou 60 minit. Yo te anrejistre tanperati dlo nan chak bwat chak 5 minit.

- 57 Kalkile to refwadisman dlo nan bwat nwa a pou premye 10 minit yo. Itilize ekwasyon pi ba a. [1]

$$\text{to refwadisman} = \frac{\text{diferans nan tanperati dlo a nan bwat yo } (^{\circ}\text{C})}{\text{tan pou refwadisman (min)}}$$

_____ **°C/min**

- 58 Dekri efè koulè bwat yo te genyen sou to refwadisman dlo a nan premye 10 minit yo nan eksperyans lan. [1]
-
-
-

Baze repons ou pou kesyon 59 jiska 61 sou pasaj pi ba a ak sou konesans syans ou genyen.

Lapli Asid

Diyoksid souf ak diyoksid azòt se polyan ki libere nan atmosfè a ki sot nan boule konbistib fosil. Polyan sa yo konbine ak imidite nan lè a pou fè lapli asid. Youn lan sous prensipal polyan sa yo kapab sòti lan izin elektrik ki nan mitan lwès Etazini. Akoz evolisyon tan, efè lapli asid yo pi sevè nan nòdès Etazini, menm Nouyòk ladann.

Lapli asid la detwi balans natirèl nan lak ak rivyè epi li touye anpil espès pwason. Kondisyon asid yo afekte non sèlman lak ak forè, men imèb ak estati ki fèt ak kalkè ak mab. Lapli asid afekte tou lòt materyèl tankou metal, seramik, vè, penti, ak kwi.

- 59 Ki *de* polyan ki konbine ak vapè dlo nan lè a pou pwodi lapli asid? [1]

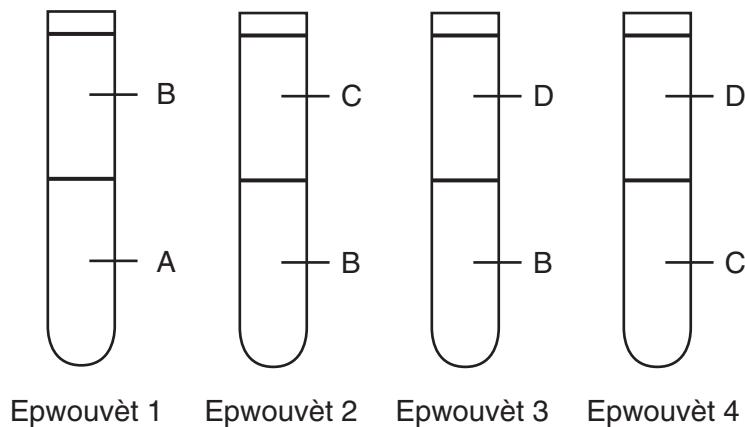
ak

- 60 Dekri ki jan van dominan yo jwe yon wòl nan valè lapli asid ki tonbe nan Eta Nouyòk. [1]
-

- 61 Identife *yon* aksyon yo ta ka pran pou diminye valè lapli asid. [1]
-
-
-

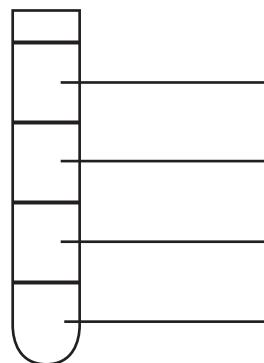
Baze repons ou pou kesyon 62 ak 63 sou enfòmasyon an ak chema pi ba a.

Yo te bay yon elèv kék modèl pou kat likid diferan, A, B, C, ak D. Elèv la vide menm valè de modèl likid diferan yo nan plizyè epwouvet. Yo montre rezulta yo nan epwouvet 1, 2, 3, ak 4.

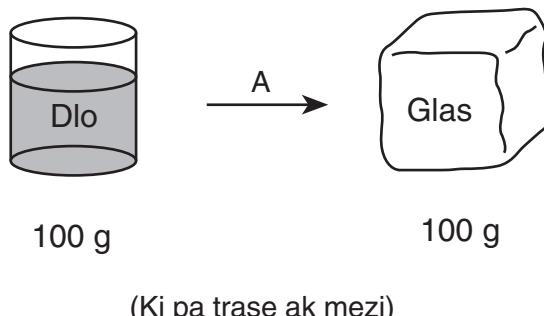
62 Ki pwopriyete fizik likid yo genyen ki fè yo separe nan diferan kouch lè yo vide yo nan epwouvet yo? [1]

63 Lè yo te vide menm valè nan likid A, B, C, ak D nan epwouvet 5, likid yo te separe nan kat kouch. Yon chema epwouvet 5 parèt pi ba a. Sou liy vid bò kote chak kouch yo, bay lòd final likid yo jan yo ta parèt nan epwouvet 5 lan. [1]

Epwouvèt 5

Baze repons ou pou kesyon 64 jiska 66 sou chema pi ba a ak sou konesans syans ou genyen. Chema a montre yon chanjman faz ke lèt A reprezante.

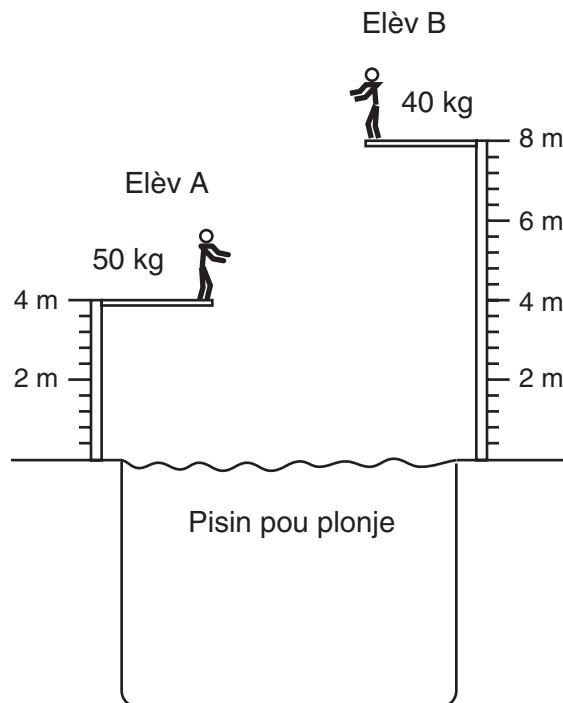
(Ki pa trase ak mezi)

- 64 Bay tèm pou chanjman faz ki fèt nan A. [1]
-

- 65 Eksplike poukisa chanjman faz nan A a se yon chanjman fizik. [1]
-
-

- 66 Eksplike poukisa 100 gram glas la ta ka genyen pi plis volim pase 100 gram dlo. [1]
-
-
-

Baze repons ou pou kesyon 67 ak 68 sou chema pi ba a ak sou konesans syans ou genyen. Chema a montre de elèv ki pare pou plonje nan yon pisin.

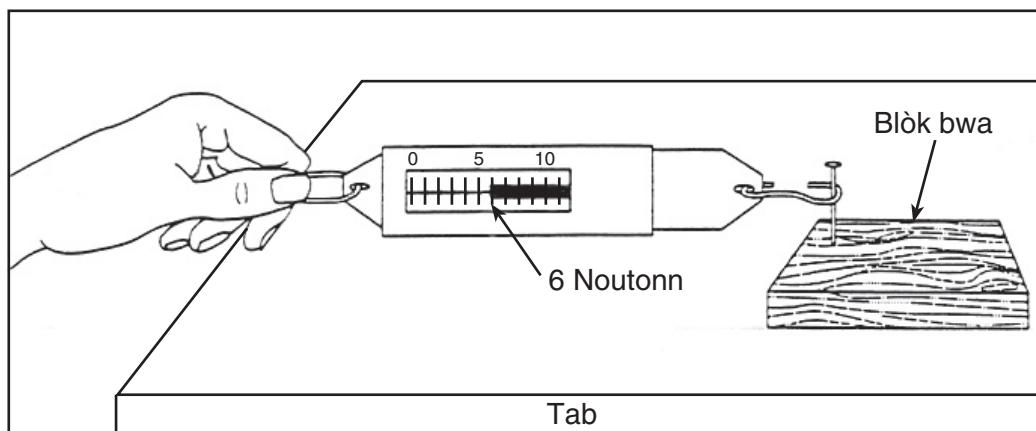
(Ki pa trase ak mezi)

- 67 Eksplike poukisa elèv *B* genyen plis enèji potansyèl pase elèv *A*. [1]
-

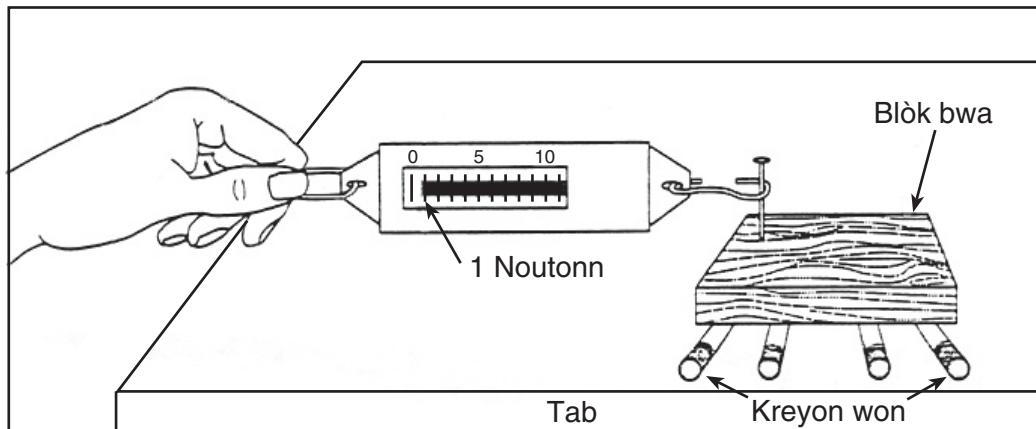
- 68 Elèv *A* plonje sot nan planch lan al nan dlo a. Eksplike poukisa enèji sinetik elèv *A* a diminye pandan elèv la ap antre nan dlo a. [1]
-
-
-

Baze repos ou pou kesyon 69 jiska 71 sou chema 1 ak chema 2 pi ba yo ak sou konesans syans ou genyen. Yo montre valè fòs ki nesesè pou kontinye deplase menm blòk bwa a atravè sifas yon tab nan chema a.

Dyagram 1

Dyagram 2

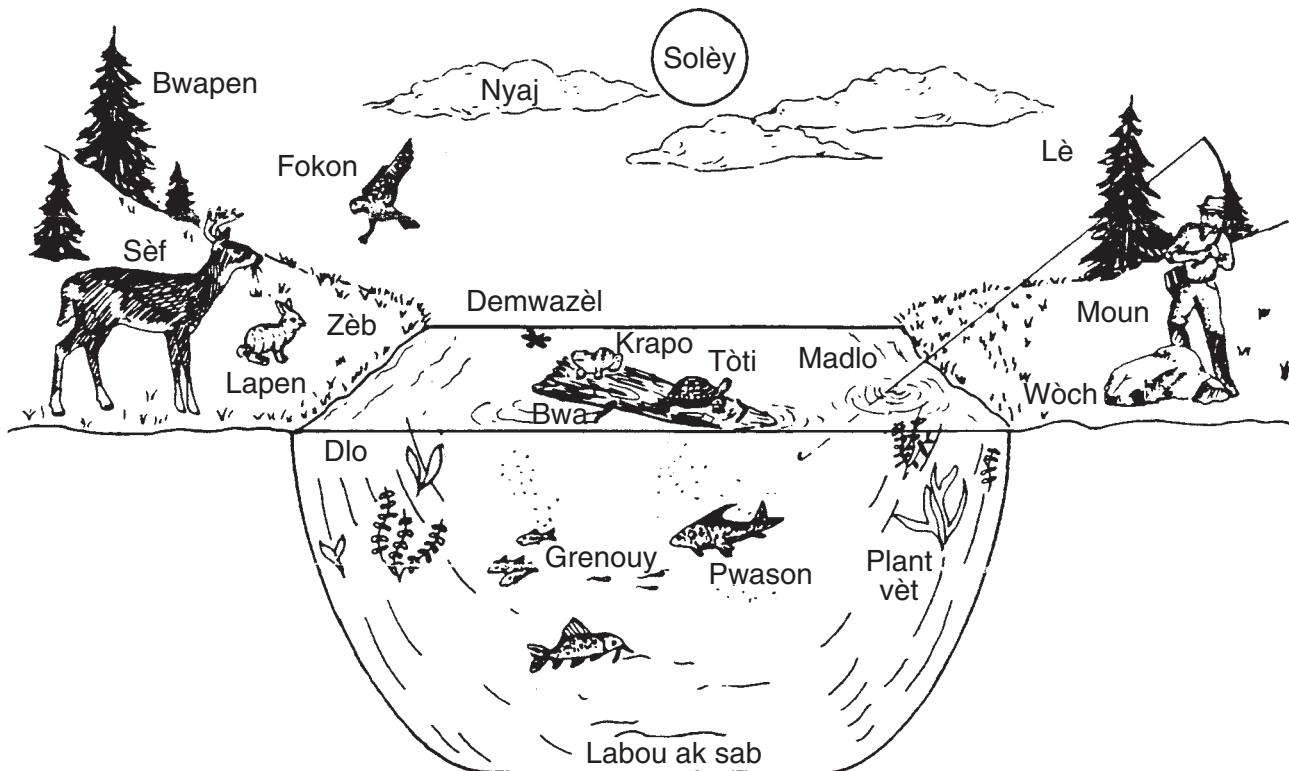
- 69 Ansèkle non aparèy nan chema yo itilize pou mezire fòs. [1]

balans ak resò volmèt tèmomèt silenn gradye

- 70 Ki chanjman ki ka fèt nan aranjman nan chema 1 an pou ogmante valè fòs ki nesesè pou deplase blòk bwa a? [1]
-
-

- 71 Eksplike poukisa kreyon wonn yo nan chema 2 a *diminye* valè fòs ki nesesè pou deplase blòk bwa a. [1]
-
-

Baze repons ou pou kesyon 72 ak 74 sou ekosistèm forè ak madlo yo ki ilistre pi ba a. Manm ekosistèm sa yo entèaji antre yo ansanm avèk anviwònman ki pa vivan an.

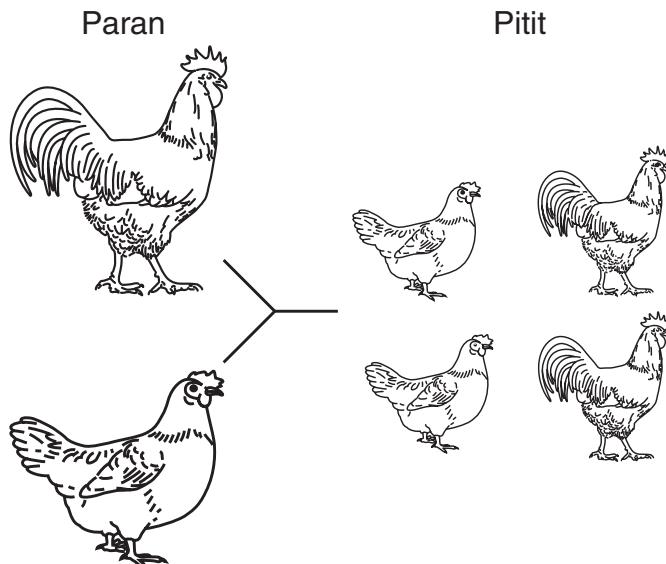
(Ki pa trase ak mezi)

72 Identife *yon* konsomatè yo montre nan ekosistèm sa a. [1]

73 Identife *yon* pwodiktè yo montre nan ekosistèm sa a. [1]

74 Ki premye sous enèji pou ekosistèm sa a? [1]

Baze repons ou pou kesyon 75 jiska 77 sou chema pi ba a ak sou konesans syans ou genyen. Chema a montre rezulta repwodiksyon seksyèl.

75 Identife *de* selil seks yo ki nesesè pou repwodiksyon seksyèl. [1]

(1) _____

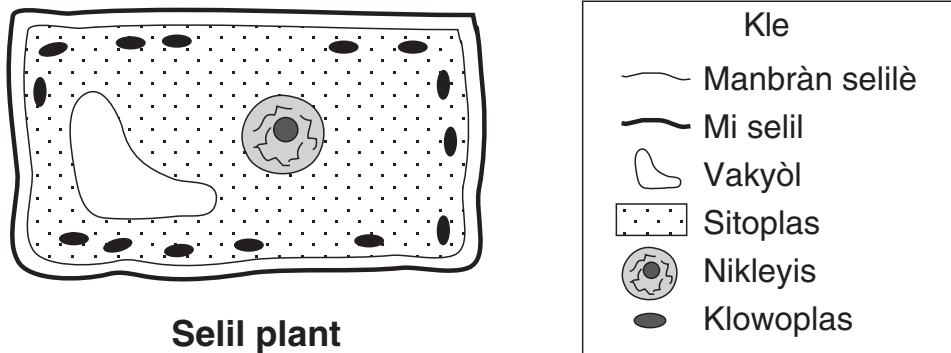
(2) _____

76 Nan chak nan pitit yo, ki pousantaj matyè jenetik ki sòti nan paran gason an? [1]

_____ %

77 Bay *yon* sèl avantaj yon espès ki repwodi seksyèlman genyen sou yon espès ki repwodi aseksyèlman. [1]

Baze repons ou pou 78 ak 79 sou cheman selil pi ba a ak sou konesans syans ou genyen. Genyen nan strikti selil yo ki make.

78 Ki de strikti yo jwenn nan selil plant, men *pa* nan selil bêt? [2]

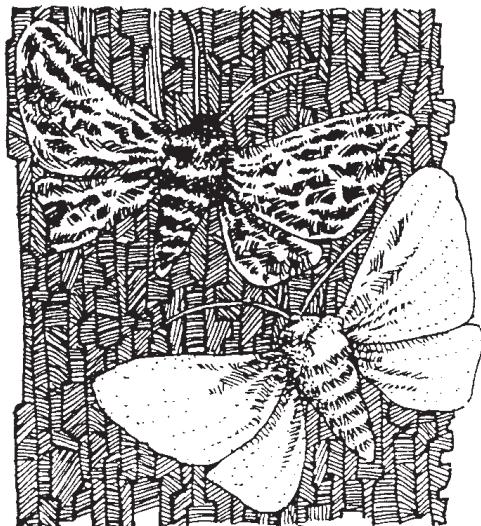
(1) _____

(2) _____

79 Chwazi *twa* strikti ki make nan kle chema a. Ekri strikti sa yo sou tablo pi ba a. Pou chak strikti ou chwazi, bay fonksyon li nan selil la. [3]

Strikti	Fonksyon strikti nan selil la.

80 Chema pi ba a montre de papiyon aswè ki gen diferan koulè k'ap repoze sou yon pyebwa.

Ki jan diferans nan dekò ak koulè afekte abilite papiyon lannit lan pou siviv nan anviwònman an? [1]

For Teacher Use Only
Part II Credits

Question	Maximum Credit	Credit Allowed
46	1	
47	1	
48	1	
49	3	
50	1	
51	1	
52	1	
53	1	
54	1	
55	1	
56	1	
57	1	
58	1	
59	1	
60	1	
61	1	
62	1	
63	1	
64	1	
65	1	
66	1	
67	1	
68	1	
69	1	
70	1	
71	1	
72	1	
73	1	
74	1	
75	1	
76	1	
77	1	
78	2	
79	3	
80	1	
Total	40	